

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 874
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 15 april 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vliegbeperkingen en -verboden boven natuurgebieden - Advies INBO

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 930 (2019-2020) over 'vliegbeperkingen en vliegverboden boven natuurgebieden - Stand van zaken', heb ik enkele bijkomende vragen .

De minister gaf toen aan dat het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) een advies uitwerkte over de impact van drones op natura2000-doelsoorten. Dat advies is intussen klaar [en gepubliceerd](#).

In dat advies lezen we volgende conclusie:

De snelle opmars van drones is een recent fenomeen. Als gevolg daarvan is het onderzoek naar de impact van drones op biodiversiteit nog beperkt. Toch zijn er al enkele wetenschappelijke overzichtsstudies waaruit blijkt dat drones verstoring van fauna kunnen veroorzaken (Mulero-Pázmány et al., 2017; Rebolo-Ifrán et al., 2019; Weston et al., 2020). Dit geldt in het bijzonder voor het recreatieve dronevliegen, dat gekenmerkt wordt door een overwegend lage vlieghoogte en een onregelmatige vlucht (snelle wijzigingen van koers en hoogte, telkens gepaard met variaties in het motorgeluid). Vooral vogels en grote zoogdieren zijn hieraan gevoelig. Mariene zoogdieren blijken weinig of niet gevoelig in het water (bv. walvissen), maar wel als ze aan land rusten (bv. zeehonden). Voor kleine zoogdieren (waaronder vleermuizen) en andere kleine dieren is het beschikbare onderzoek momenteel nog ontoereikend om conclusies te trekken. Herhaalde verstoring kan ertoe leiden dat voorheen geschikt leefgebied ongeschikt wordt en/of dat de reproductieve output van individuen daalt (als gevolg van stress en verhoogd energiegebruik), wat uiteindelijk negatieve effecten kan veroorzaken op populatieniveau voor de soort (afname van de populatie). Vanaf welk niveau van verstoring (intensiteit, frequentie) een blijvende impact op populaties te verwachten is, is evenwel soort- en contextafhankelijk en daardoor zeer moeilijk te bepalen (Wallace et al., 2017). Verschillende auteurs pleiten daarom voor regulering vanuit het voorzorgsprincipe (bv. Hodgson & Koh, 2016).

In een Vlaamse context worden, op basis van de huidige stand van de kennis, de volgende Natura2000-doelsoorten of -groepen kwetsbaar geacht voor droneverstoring:

- broedvogels: broedkolonies, concentraties van broedgevallen van bijzondere vogelsoorten van open landschappen (duin, heide, cultuurgronden) en moerassen, roofvogelnesten;

- niet-broedende vogels: concentraties van overwinterende ganzen en eendachtigen, slaappleatsen van meeuwen, foerageer- en rustgebieden van steltlopers;
- zoogdieren: wolf (nestgebied) en gewone en grijze zeehond (rustplaatsen); voor andere zoogdieren is er een kennislacune.

We achten het zinvol bepaalde zones aan te wijzen als geografische UAS-zone waarbinnen beperkingen gelden op het dronegebruik, met name:

- verbod op recreatief dronegebruik;
 - niet-recreatief dronegebruik enkel met elektrisch aangedreven drones die kleiner zijn dan 1,5 m en op een operationele vlieghoogte van minstens 70 m. De afbakening van deze zones, en de tijdsperiode waarbinnen de beperkingen moeten gelden, vergt nader onderzoek.
1. Wat is het gevolg van dit advies van het INBO ? Zal de minister zones afbakenen waarbinnen beperkingen voor drones worden opgelegd conform het advies van het INBO? Is deze afbakening reeds gebeurd? Wat is de status van deze afbakening?
 2. Wordt er bij de vergunningverlening rekening gehouden met dit advies? Op welke wijze? Werden er, op basis van het advies van het INBO verboden of beperkingen voor dronevluchten opgelegd? Zo ja, welke?
 3. Zijn er plannen voor wetgevende initiatieven inzake het gebruik van drones in Vlaanderen, bijvoorbeeld door de uitwerking van sectorale milieuvoorwaarden in VLAREM (Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning)?
 4. De minister gaf aan in haar antwoord op mijn schriftelijke nr. 930 dat ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) de komende tijd overlegt met INBO inzake specifieke raadzame vlieghoogten en mogelijk aanvullende, al dan niet tijdelijke, vlieg(hoogte)beperkingen voor drones rond specifieke, voor biodiversiteit belangrijke gebieden. De concrete ruimtelijke situering van die gebieden zal in vervolgonderzoek bekeken moeten worden, evenals het bijhorende afwegingskader om impact door drones te beperken of te vermijden. Dit kan immers verschillen per locatie en soort.

Welke concrete afspraken, naast het geleverde advies van INBO, werden er reeds gemaakt om de impact van dronevluchten op de biodiversiteit te beperken.

ANTWOORD

op vraag nr. 874 van 15 april 2021

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Naar aanleiding van het advies INBO.A.3943 van 22/09/2020 van het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek is een proces ingezet rond gecoördineerde opmaak van cartografische informatielagen met verstoringsgevoelige zones voor vluchten op geringe hoogte. Diverse databanken en informatiebronnen (o.a. databank monitoring algemene broedvogels, databank monitoring zeldzame en schaarse broedvogels, watervogeldatabank, verspreidingsgegevens relevante zoogdierfauna, waarnemingen.be) zullen daarbij worden gebundeld en gevalideerd. Het is de bedoeling om deze informatie te gebruiken als basis om een voorstel uit te werken tot afbakening van zogenaamde 'geografische UAS-zone'. Geografische UAS-zones zijn gebieden waar drones niet of enkel onder bepaalde voorwaarden mogen vliegen, of waar een vliegtoelating vereist is om te mogen vliegen. Er is een procedure voorzien tot afbakening van deze zones in het Koninklijk Besluit van 8 november 2020 tot uitvoering van uitvoeringsverordening 2019/947 van de Commissie van 24 mei 2019 inzake de regels en procedures voor de exploitatie van onbemande luchtvaartuigen. Overleg met de federale overheid is daartoe opgezet onder coördinatie van het Departement Omgeving. De vastgestelde zones worden door het Directoraat-Generaal Luchtvaart van de FOD Mobiliteit gepubliceerd via een digitaal platform.
2. Aanvragen tot afwijking op het verbod om op geringe hoogte te vliegen boven natuurreservaten komen weinig voor. Als het al gebeurt, dan is dat in functie van wetenschappelijk onderzoek of vegetatiekartering in functie van planning van beheermaatregelen. Bij het behandelen van dergelijke aanvragen wordt erop toegezien om vermijdbare schade te vermijden. Het INBO-advies vermeld onder 1 biedt daartoe verschillende aanknopingspunten.
3. Inzake nieuwe wetgevende initiatieven binnen Vlaamse bevoegdheden en wetgeving ben ik op dit moment terughoudend. Enerzijds zijn er contacten om te werken in het kader van het onder 1 vernoemd KB. Anderzijds loopt er een zaak bij het Grondwettelijk Hof, ingesteld door de federale overheid tegen het Waals gewest dat door middel van een decreet de Wet op het natuurbehoud van 12/7/1973 wou wijzigen met het oog op het opleggen van een vliegverbod voor drones boven natuurreservaten. Dat was een gelijkaardige regeling als deze die reeds in het Vlaamse decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vermeld staat in artikel 35,§2,12°. De Vlaamse regering heeft in deze zaak een memorie van wederantwoord neergelegd. Ik wil de uitspraak van het Grondwettelijk Hof afwachten en onderzoeken vooraleer verdere stappen te overwegen. Drones zijn niet ingedeeld in de VLAREM-indelingslijst. Ik heb geen plannen om sectorale voorwaarden hiervoor op te stellen.
4. Zie antwoord op vraag 1.